

Erratum

Delft, 7 april 2025

Betreft: Erratum Handboek Milieuprijzen 2023, n.a.v. versie 1.1

In april 2025 heeft CE Delft een versie 1.1 van het Handboek Milieuprijzen 2023 uitgegeven. In deze versie zijn een aantal correcties toegepast. De aanleiding is dat er een technische fout in de berekening van de waardering van menselijke gezondheid is ontdekt, welke is hersteld. Daarnaast is de berekening van de gemiddelde prijzen voor geluid gecorrigeerd. Hierna geven we de oude waarden en de nieuwe waarden weer. Het nieuwe Handboek op onze website en op de website van Rijksoverheid.nl bevatten de correcte waarden.

Milieuprijs voor LCA-gebruik op EU-niveau

Versie 1.0 van het handboek bevatte een technische rekenfout in de waardering van menselijke gezondheid op EU-niveau. Dit is hersteld in versie 1.1. Dat leidt er in het Handboek Milieuprijzen 2023 toe dat de waarden voor de midpoints smogvorming (menselijke gezondheid), fijnstofvorming en de NO₂-aanvulling (ReCiPe 2016), en de waarden voor smogvorming (menselijke gezondheid) en fijnstofvorming (PEF) voor de EU zijn gecorrigeerd. In het geval van de waardering van verzuring gaat het om een afrondingsverschil. Deze correcties hebben geen gevolgen voor de andere milieuprijzen in het Handboek.

Oude waarden

Milieuprijzen op midpoint-niveau voor de EU (€₂₀₂₁): **oude waarden (foutief)**

Methode	Midpoint	Onder	Centraal	Boven	Eenheid
ReCiPe 2016	Smogvorming, menselijke gezondheid	€ 1,38	€ 2,17	€ 2,98	€/kg NO _x -eq.
ReCiPe 2016	Fijnstofvorming	€ 61,7	€ 99,2	€ 138,1	€/kg PM _{2,5} -eq.
ReCiPe 2016	Verzuring	€ 2,66	€ 5,27	€ 9,30	€/kg SO ₂ -eq.
ReCiPe 2016	NO ₂ -aanvulling	€ 4,31	€ 6,37	€ 9,62	€/kg NO _x -eq.
PEF	Smogvorming, menselijke gezondheid	€ 1,04	€ 1,48	€ 2,04	€/kg NMVOC-eq.
PEF	Fijnstofvorming	€ 538.733	€ 890.182	€ 1.267.004	€/Disease incidence

Nieuwe waarden

Milieuprijzen op midpointniveau voor de EU (€₂₀₂₁): **nieuwe waarden (correct)**

Methode	Midpoint	Onder	Centraal	Boven	Eenheid
ReCiPe 2016	Smogvorming, menselijke gezondheid	€ 1,28	€ 1,86	€ 2,97	€/kg NO _x -eq.
ReCiPe 2016	Fijnstofvorming	€ 58,5	€ 84,7	€ 138,1	€/kg PM _{2,5} -eq.
ReCiPe 2016	Verzuring	€ 2,67	€ 5,28	€ 9,30	€/kg SO ₂ -eq.
ReCiPe 2016	NO ₂ -aanvulling	€ 4,02	€ 5,94	€ 8,90	€/kg NO _x -eq.
PEF	Smogvorming, menselijke gezondheid	€ 0,98	€ 1,30	€ 2,03	€/kg NMVOC-eq.
PEF	Fijnstofvorming	€ 511,307	€ 764.627	€ 1.266.826	€/Disease incidence

Deze correcties zijn doorgevoerd in de volgende tabellen:

- Tabel 9, Paragraaf 2.4.2, pagina 37;
- Tabel 10, Paragraaf 2.4.3, pagina 38;
- Tabel 43, Paragraaf 6.5.8, pagina 147;
- Tabel 68, Paragraaf 7.3.3., pagina 193.

Daarnaast is in Tabel 37, Paragraaf 6.4.10 een typefout hersteld in de schadekosten van PM_{2,5} en PM₁₀.

Milieuprijs voor geluid (gemiddelde per klasse van 5 dB(A))

Dit betreft de gemiddelde prijzen voor geluidsoverlast per klasse van 5 dB (Lden). Voorheen was dat het simpele gemiddelde van de totale kosten per 1 dB-klasse. In werkelijkheid ligt de gemiddelde geluidsbelasting wat dichterbij de onderkant van de klasse (1,8 dB boven de onderwaarde). De gemiddelde waarden zijn daarom naar beneden bijgesteld, om deze werkelijkheid te reflecteren. Aan de waardering van geluid per 1 dB(A) klasse is niets veranderd.

Oude waarden

De waarden zijn in het handboek gerapporteerd in paragraaf 6.11.8, op pagina 177-178.

Tabel 1 - Oude milieuprijzen voor geluidsblootstelling door wegverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	-
45-50	-	€ 51	€ 68
50-55	€ 93	€ 201	€ 248
55-60	€ 313	€ 439	€ 517
60-65	€ 620	€ 765	€ 875

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
65-70	€ 1.015	€ 1.180	€ 1.323
70-75	€ 1.498	€ 1.683	€ 1.861
75-80	€ 2.069	€ 2.276	€ 2.489
80+	€ 2.450	€ 2.670	€ 2.906

Tabel 2 - Oude milieuprijzen voor geluidsblootstelling door spoorverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	€ 11
45-50	-	€ 52	€ 78
50-55	€ 93	€ 188	€ 215
55-60	€ 298	€ 393	€ 420
60-65	€ 572	€ 667	€ 694
65-70	€ 914	€ 1.009	€ 1.036
70-75	€ 1.325	€ 1.421	€ 1.447
75-80	€ 1.805	€ 1.900	€ 1.927
80+	€ 2.123	€ 2.218	€ 2.245

Tabel 3 - Oude milieuprijzen voor geluidsblootstelling door vliegverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	24
45-50	-	€ 121	€ 183
50-55	€ 220	€ 445	€ 506
55-60	€ 708	€ 933	€ 994
60-65	€ 1.361	€ 1.585	€ 1.647
65-70	€ 2.179	€ 2.403	€ 2.465
70-75	€ 3.161	€ 3.386	€ 3.447
75-80	€ 4.309	€ 4.533	€ 4.595
80+	€ 5.069	€ 5.294	€ 5.355

Nieuwe waarden

Tabel 4 - Nieuwe milieuprijzen voor geluidsblootstelling door wegverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	-
45-50	-	€ 25	€ 35
50-55	€ 50	€ 153	€ 193
55-60	€ 249	€ 370	€ 441

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
60-65	€ 535	€ 675	€ 777
65-70	€ 909	€ 1.069	€ 1.204
70-75	€ 1.371	€ 1.551	€ 1.721
75-80	€ 1.921	€ 2.122	€ 2.327
80+	€ 2.450	€ 2.670	€ 2.906

Tabel 5 - Nieuwe milieuprijzen voor geluidsblootstelling door spoorverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	€ 2
45-50	-	€ 27	€ 53
50-55	€ 51	€ 147	€ 173
55-60	€ 240	€ 335	€ 362
60-65	€ 497	€ 593	€ 619
65-70	€ 823	€ 918	€ 945
70-75	€ 1.218	€ 1.313	€ 1.340
75-80	€ 1.681	€ 1.776	€ 1.803
80+	€ 2.123	€ 2.218	€ 2.245

Tabel 6 - Nieuwe milieuprijzen voor geluidsblootstelling door vliegverkeer, in €₂₀₂₁ per persoon per jaar

Geluidsklasse (dB(A) Lden)	Onderwaarde	Centrale waarde	Bovenwaarde
40-45	-	-	€ 4
45-50	-	€ 62	€ 124
50-55	€ 122	€ 346	€ 408
55-60	€ 570	€ 794	€ 856
60-65	€ 1.183	€ 1.408	€ 1.469
65-70	€ 1.961	€ 2.186	€ 2.247
70-75	€ 2.904	€ 3.129	€ 3.190
75-80	€ 4.012	€ 4.236	€ 4.298

Deze nieuwe waarden zijn naast in Paragraaf 6.11.8 ook terug te vinden in Tabel 6, Paragraaf 2.3.4. (pagina 35) van het handboek.